

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a Pál és Kozma Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen közszolgálati jogviszony megszüntetése iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságon 7.M.1588/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.25.702/2010/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.25.702/2010/8. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, a 426.801 (négy százhuszonhatezer-nyolcszázegy) forint 13. havi illetményről, valamint a 3.121.953 (hárommillió-egyszázhuszonegyezer-kilencszázötvenhárom) forint összegű kártérítésről szóló marasztalást 1.820.560 (egymillió-nyolcszázhuszezer-ötszázhatvan) forint tekintetében hatályon kívül helyezi, a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 7.M.1588/2008/37. számú ítéletét ebben a körben megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére - tizenöt nap alatt - 20.000 (húszezer) forint és 5.400 (ötezer-négy száz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget. A felülvizsgálati eljárás során felmerült illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes közszolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt terjesztett elő keresetet. A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 7.M.1588/2008/37. számú ítéletével kötelezte az alperest elmaradt illetmény, 13. havi illetmény, felmentési időre járó illetmény, ruházati költségtérítés, kártérítés, valamint kamatok megfizetésére. Megállapította, hogy az alperes 2006. július 18-tól az állásából felfüggesztette a felperest, illetményét visszatartani rendelte, 2007. december 20-án közszolgálati jogviszonyát megszüntette. A Pest Megyei Bíróság 8.Mf.23.377/2008/4. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy a közszolgálati jogviszonyt jogellenesen szüntette meg az alperes. A közbenső ítélet 2008. október 27-én emelkedett jogerőre, a felperes jogviszonya ezzel a nappal szűnt meg. A 2007. július havi munkabérrel az alperes megfizette felperesnek a 2007. január 1-től június 30-ig terjedő időre, valamint a júliusra járó illetményét, továbbá a 2007. július hónapra járó arányos 13. havi illetményt 31.892 Ft összegben. Felperes 2009. év elején több ízben kérte az alperest, hogy a jogerős ítélet alapján intézkedjen a munkaviszony megszűnésével összefüggésben kiadandó igazolások elkészítéséről és kiadásáról. 2009. január 29-én a T.B. Kft. a felperest arról értesítette, hogy 400.000 Ft bruttó havi fizetéssel alkalmazza, ennek érdemi akadálya, hogy a felperes nem tudta bemutatni a korábbi munkahelye

által kiadandó elszámolólapokat a munkaügyi központnak, ezért a munkaügyi központ mint álláskeresőt a felperest nem tudja kiközvetíteni és nem tudja folyósítani a cégnek nyújtható támogatást. Az állásajánlat csak akkor érvényes, ha az ajánlattevő a munkaügyi központ által adott támogatásban részesülhet. Az ajánlatot 2009. február 15-ig tartotta fenn. 2009. február 2-án kelt az E. Kft. levele, amelynek értelmében 2009. március 2-ától alkalmazták felperest 400.000 Ft bruttó alapfizetéssel és az 50 év feletti munkanélküli munkavállalók után járó a munkaügyi központ által folyósított kedvezmény igénybevétele esetén. A munkaügyi központ tájékoztatása szerint a korábbi munkahely a munkaviszony hivatalos befejezésének időpontját még nem igazolta az OEP könyvbe és nem adta ki a leszámoló papírokat, ezért a jogi státusza rendezetlen. A Z.C. Kft. és a felperes 2009. június 26-án munkaszerződést kötöttek, amelynek értelmében a cég két éven keresztül alkalmazza felperest havi bruttó 400.000 Ft munkabérrel, vezető jogtanácsosi munkakörben. Feltételként kikötötték a felek, hogy a szerződés akkor lép hatályba, ha a munkavállaló csatolja a jelenlegi rendezetlen jogi státuszát érintő munkaügyi központ által kiadott döntést és a munkaügyi központ korábban már a felperes személyére előzetesen jóváhagyott támogatást a munkáltató részére írásban megadja. Az alperes közszolgálati jogviszony megszűnése/megszüntetése elnevezésű okirata 2009. szeptember 29-én kelt. Az Államkincstár 2009. október 9-én adta ki a módosított közszolgálati igazolást, a bírósági végzéssel meghatározott tartási kötelezettségekről szóló igazolólapot és munkanélküli járadék megállapításához szükséges igazolást. Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ 2010. április 20-án kelt levelében értesítette felperest, hogy 2008. december 12-étől kezdődően álláskeresőként nyilvántartásba vette. Ugyanakkor aggályosnak látta a beadványok ügyfélazonosságát és az illetékességet is. Arról tájékoztatta a felperest, hogy munkanélküli ellátásra vonatkozó kifejezett kérelmet nem terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság a felperes átlagkeresetét bruttó 418.715 Ft-ban határozata meg. A 13. havi illetmény tekintetében a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Ktv. 49. § (2) bekezdése nem vehető figyelembe ha a jogviszony szünetelése a jogszabályi rendelkezésének formálisan megfelel ugyan, de a helyzetet egy későbbi jogellenesnek bizonyult munkáltatói intézkedés hozta létre. Nem volt vitás, hogy 2007. decemberre a felperesnek nem fizetett 13. havi illetményt, megállapítható az is, hogy 2008. évre sem. A felperesnek 2007. decemberre 31.812 Ft, 2008. évre arányosan 331.125 Ft jár ezen a jogcímen. Az alperes nem hivatkozott arra, hogy a jogerős ítéletet követően kiadta a felperes munkaügyi iratait. A felperes igazolta, hogy több munkaszerződést is kötöttek volna vele, ha bizonyos, korával és munkavállalói státuszával összefüggő speciális munkaerőpiaci feltételeknek eleget tesz, amelyek a munkavégzésre vonatkozó jogviszony megszűnésével összefüggő munkáltatói iratok kiadásához, mint alapkövetelményhez kötődtek. Nincs jelentősége annak, hogy a

felperessel szerződők miként írták ki a munkaerő-felvétellel kapcsolatos pályázatot, alkalmazhatták volna-e a felperest vagy előtte, helyette kit alkalmaztak és mennyiért. A cégek megkeresését elutasította a bíróság, mert az alperes nem az iratok valódiságát, hitelességét, vagy annak tartalmát vitatta, hanem a szerződés megkötésének olyan feltételeit kérte számon, amelyek a felek szerződéses szabadságára tartozó kérdések. A mindkét fél fellebbezése folytán eljárta Pest Megyei Bíróság 8.Mf.25.702/2010/8. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét részben megváltoztatta. A 13. havi illetmény összegét 426.801 Ft-ra felemelte, míg a kártérítés címén járó összeget 3.121.953 Ft-ra leszállította, amelyen belül a munkaviszony megszüntetésekor járó igazolások kiadásának elmulasztása miatt járó kártérítés összegét 1.820.560 Ft-ban határozta meg. A 13. havi illetmény tekintetében kifejtette, hogy a felperes munkaviszonya a felfüggesztés alatt nem szünetelt. A felperes jogviszonya jogellenesen került megszüntetésre, a jogviszony 2008. október 27-én szűnt meg, tehát nincs olyan időszak, amely alatt a felperes jogviszonya szünetelt. A felperes részére 2007. szeptemberéig kifizetésre került az időarányosan járó 13. havi illetmény, ezt követő időszakban azonban nem. Az erre az időszakra időarányosan járó összeggel emelte fel a felperes részére járó 13. havi illetményt. A felperes átlagkeresetének összegét 420.365 Ft-ban határozta meg, az alperes fellebbezése és a felperes elfogadó nyilatkozata alapján. A munkáltatói igazolás kiadásának elmulasztása miatt előterjesztett kártérítési igénnyel összefüggésben kifejtette, hogy a felperes úgy nyilatkozott, hogy mivel az alperes 2009. november 5-ig nem igazolta a közszolgálati jogviszony 2008. október 27-én történt megszüntét, a kiadott igazolások ellenére nem tud a munkaügyi központ a részére járulékot megállapítani, nem tudja kiközvetíteni, így munkát sem tud vállalni. Csatolta az Z.C. Kft.-vel 2009. június 16-án aláírt munkaszerződést. Ebben rögzítették a felek, hogy a munkaszerződés csak akkor lép hatályba, ha a munkavállaló csatolja a munkaügyi központ igazolását arról, hogy státusza rendezést nyert és írásban megadja a felperes személyére kért és előzetesen jóváhagyott támogatást. A munkaügyi bíróság helyesen mondta ki, hogy az alperes nem adta ki a munkáltatói igazolásokat, melyet elismert, a felperes emiatt nem tudott elhelyezkedni. Ugyanakkor október 9-én kiadásra kerültek az igazolások, legfeljebb eddig lehet felperesnek kárigénye. A felperes nettó munkabért kapott volna, így havi 216.500 Ft állapítható meg kárként, nem a bruttó 400.000 Ft-os havi keresmény. A jogerős ítélettel szemben az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Kérte a 13. havi illetmény megfizetése és a munkáltatói igazolás kiadásának elmulasztása miatt előterjesztett kártérítési igény tekintetében a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását. Kérte a felülvizsgálati eljárással összefüggésben felmerült költségei megfizetését, áfával növelt mértékben. A 13. havi illetmény tekintetében kifejtette,

hogy nem vehető figyelembe a 13. havi illetményre való jogosultság számításánál a közszolgálati jogviszony szünetelésének időtartama. Ez alól kivételt jelent minden olyan munkában nem töltött idő, amely alatt a köztisztviselőt átlagkereset, illetve távolléti díj illeti meg, kivéve, ha ez a 6 hónapot nem haladja meg. A felperes 2007. évben munkát nem végzett, átlagilletményben részesült. A munkában nem töltött idő a 6 hónapot meghaladta, így a 13. havi illetmény tekintetében nem vehető ez az időszak figyelembe. Ugyanezen az alapon nem jár a részére 2008. évre sem illetmény. A jogalkotó a 13. havi juttatást rendeltetése szerint tényleges munkavégzéshez kívánta kötni, amely nem áll fenn. A szünetelés jogintézménye olyan esetekre vonatkozik, amikor a jogviszony fennáll, a munkavállalót azonban nem terheli munkavégzési kötelezettség. A 13. havi illetményre 2007. december 1-től 2008. október 27-ig terjedő időszakra amiatt sem tarthat igényt a felperes, mivel erre az időre átlagilletmény megfizetése történt. Az átlagilletmény része a 13. havi juttatás is, ebből adódóan kétszeresen kapja meg a 13. havi illetményt a felperes, amennyiben felperes jogviszonya fennállt volna, nem követelhetné a 13. havi illetmény kétszeres kifizetését, így felperes kedvezőbb helyzetbe került, mintha munkát végzett volna. Az iratok kiadásának elmulasztása miatt megállapított kártérítés tekintetében a szükséges bizonyítást nem folytatták le a bíróságok, jogszabálysértően megalapozatlanul hozták meg döntésüket, azt bizonyítatlan tényekre alapították. Indítványozta az elsőfokú eljárás során a cégek megkeresését, a nyilatkozataik valódisága megállapítása tekintetében mindaddig, amíg az ajánlat valósága nem állapítható meg, kártérítés alapjaként nem szolgálhat. Ebben a körben a másodfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, nem fejtette ki, hogy milyen okból tartotta megalapozottnak a kártérítési igényt. A másodfokú bíróság úgy fogadta el az elsőfokú bíróság indokolását, hogy bizonyítás lefolytatására nem került sor. A Z.C. Kft. vezető jogtanácsosként nem foglalkoztathatta volna felperest, mivel büntetett előéletű volt, így jogszabályba ütközött volna az alkalmazása. Másrészt, hogy a hivatkozott cégek milyen támogatás igénybevételére lehettek volna jogosultak, nem került feltárássra. A vonatkozó jogszabályok szerint nyújtható támogatásokra a munkáltató nem lett volna jogosult, mivel a felperes 24 hónapon keresztül nem volt álláskeresőként nyilvántartva, erre 2008. december 12-étől került sor. Mivel a nyilvántartásba vétel megtörtént, ez nem szolgálhat a támogatás elmaradásának alapjául. A foglalkoztatás azon az alapon nem hiúsulhatott meg, hogy az alperes nem adta ki a felperes igazolásait. A felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a kára a közszolgálati jogviszonyával összefüggésben következett be, illetőleg az, hogy a munkáltató magatartása és a bekövetkezett károsodás között okozati összefüggés áll fenn. Nem nyert bizonyítást az eljárás során az okozati összefüggés. Nem az zárta ki az alkalmazást, hogy nem kapta meg az igazolásokat, hanem az,

hogy a három cég a támogatást nem tudta igénybe venni, mely a perben bizonyítva nem lett. Mivel álláskeresőként nyilvántartásba vételre került, az igazolások hiánya nem zárhatta ki a kiközvetítését.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet, illetve csatlakozó felülvizsgálati kérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Ktv. 49. § (1) bekezdése szerint a köztisztviselő 13. havi illetményre jogosult, ha a tárgyévben 12 hónap közszolgálati jogviszonnyal rendelkezik. A 13. havi illetmény a köztisztviselőt időarányosan illeti meg, ha a tárgyévben legalább három havi közszolgálati jogviszonnyal rendelkezik. A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben meghatározott idő számításánál - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - nem vehető figyelembe a közszolgálati jogviszony szünetelésének időtartama.

A (3) bekezdés d) pontja szerint az (1) bekezdésben meghatározott időtartamok számításánál a rendes szabadság és a szülési szabadság időtartamát, valamint - ha ezek együttes időtartama a 6 hónapot nem haladja meg - minden olyan munkában nem töltött időt, amely alatt a köztisztviselő átlagkereseti, illetve távolléti díj fizetésben részesült, figyelembe kell venni.

Az 50. § (1) bekezdés szerint a vizsgálóbiztos javaslatára a munkáltatói jogkör gyakorlója a fegyelmi eljárás alá vont köztisztviselőt legfeljebb a fegyelmi határozat kihirdetéséig állásából felfüggesztheti, ha a jelenléte a tényállás tisztázását gátolná, vagy a kötelezettségszegés súlya és jellege a munkahelytől való távol tartást indokolja. A felperes 2006. július 18. napjától 2007. december 20. napjáig munkát nem végzett, az állásából felfüggesztették. 2007. december 20-át követően 2008. október 27-éig a közszolgálati jogviszonya azért állt fenn, mert a 2007. december 20. napján történt munkáltatói jogviszony megszüntetést a bíróság jogellenesnek találta. A 13. havi illetményre jogosító időszak jogi megítélése szempontjából a 2007. december 20-át megelőző és azt követő időszak elkülönül egymástól. A Ktv. 52. § (3) bekezdése szerint a felfüggesztés idejére illetmény jár. Az alperes által hivatkozott 49. § (3) bekezdés d) pontja átlagkereset, illetve távolléti díj fizetése esetén írja elő a 6 hónapot meghaladó időszak figyelmen kívül hagyását. Ezen az alapon a felfüggesztés tekintetében a 13. havi illetmény alapjául szolgáló időszak nem zárható ki. Az eljáró bíróságok az alapján ítélték meg felperes követelését, hogy a munkáltató jogellenes intézkedése vezetett ahhoz, hogy a felperes munkát nem végzett. A 2007. december 20-át megelőző időszak alatt a felperes azonban nem azért nem végzett munkát, mert a munkáltató jogellenesen megszüntette a munkaviszonyát. A Ktv. 49. § (2) bekezdése alapján ez az idő a 13. havi illetményre jogosító időszak számításánál nem vehető figyelembe. Így 2007. október, november hónapra és december 20-ig

járó időszakra felperes részére 13. havi illetmény nem jár. 2007. december 20. napját követő időszakra a felperes munkaviszonya azért állt fenn, mert a munkáltató jogellenesen szüntette meg a felperes közszolgálati jogviszonyát. A bíróság által megállapított munkáltatói jogellenes intézkedés eredményeként fennálló, a jogerős ítélettel megszűnő közszolgálati jogviszony nem tekinthető a jogviszony szünetelésének. Ebből adódóan a felperes részére ezen az alapon a 13. havi illetmény megfizetése nem mellőzhető. A Ktv. 60. § (6) bekezdése szerint a közszolgálati jogviszony jogellenes megszüntetése esetén meg kell téríteni a köztisztviselő elmaradt illetményét, egyéb járandóságait és felmerült kárát. Nem kell megtéríteni az illetménynek, egyéb járandóságnak, illetve a kárnak azt a részét, ami máshonnan megtérült. A másodfokú bíróság az átlagkereset összegét bruttó 420.365 Ft-ban határozta meg az alperes fellebbezése és felperes elfogadó nyilatkozata alapján. Ezen összeg meghatározásakor az alperes figyelembe vette a 13. havi illetmény címén kifizetett összegeket is. A felperes részére ekként átlagkeresetet fizetett meg, mely tartalmazta a 13. havi illetmény arányos részét is. Amennyiben felperes munkaviszonya fennmaradt volna, és munkát végez, abban az esetben az illetményét kapta volna meg, ezen felül a 13. havi illetményét. Amennyiben jelen esetben a 13. havi illetmény arányos része az átlagkereset részeként megfizetésre került és ezen felül a 13. havi illetményt külön is megfizetik a felperes részére, abban az esetben kétszeresen fizeti meg a munkáltató a felperes részére járó 13. havi illetményt. A felperes 13. havi illetményének arányos része az átlagkereseten belül megtérült, ezért azt külön a felperes részére alperesnek megfizetnie nem kell.

A Ktv. 71. § (2) bekezdés alapján alkalmazandó Mt. 174. § (1) bekezdése szerint a munkáltató a munkavállalónak munkaviszonyával összefüggésben okozott kárért vétkességére tekintet nélkül teljes mértékben felel.

A (4) bekezdés szerint a munkavállaló bizonyítja, hogy a károkozás a munkaviszonyával okozati összefüggésben következett be. A felperes arra hivatkozott, hogy a munkaviszony megszűntekor járó igazolások kiadása elmulasztása miatt nem tudták alkalmazni, amennyiben azok kiadására sor kerül, munkaviszony jöhetett volna létre. A csatolt valamennyi munkaszerződés szerint a felperes foglalkoztatásának feltétele a munkaügyi központ által folyósított támogatás igénybe vétele. A per során a felperesnek kellett bizonyítania, hogy a munkáltató mulasztása miatt nem részesülhetett támogatásban, e miatt nem alkalmazták [Pp. 164. § (1) bekezdés]. A per során nem nyert bizonyítást az, hogy a felperest alkalmazni kívánó munkáltatók részére azért nem került sor támogatás folyósítására, mert a munkáltató késve adta ki az igazolásokat. Figyelemmel arra, hogy ez alapján a munkáltató mulasztása és a felperes foglalkoztatásának elmaradása közötti okozati összefüggés bizonyítása nem történt meg, a Kúria nem találta megállapíthatónak a kártérítés feltételeinek fennálltát, ezért a felperes által ezen

a címen támasztott keresetet elutasította (Mt. 174. §). A Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a másodfokú határozat felülvizsgálati kérelemmel támasztott részét hatályon kívül helyezte, az elsőfokú határozatot megváltoztatta és ebben a körben a keresetet elutasította. A per a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyi költségmentes, ezért a per során felmerült illetéket a rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli, melynek mértékét a Kúria az Itv. 50. § (1) bekezdése alapján határozta meg. Felperes köteles a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperesi oldalon felmerült perköltség megfizetésére, melynek mértékét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésének alapulvételével határozta meg.

Budapest, 2012. július 11.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Fuhrmann Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő